

พระราชทานหมื่น (ปัญญาานันท์ภิกขุ)

แสดงปาฐกถาธรรม

ณ โรงเรียนพุทธธรรม วัดชลประทานรังสฤษฎ์ ปากเกร็ด นนทบุรี

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๐

เรื่อง เชื่อให้ถูกทาง

ญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย

ณ บัดนี้ ถึงเวลาของการฟังปาฐกถาธรรมะ อันเป็นหลัก
คำสอนในทางพระพุทธศาสนาแล้ว ขอให้ทุกท่านอยู่ในอาการสงบ
ตั้งอกตั้งใจฟังด้วยดี เพื่อให้ได้ประโยชน์ อันเกิดขึ้นจากการฟัง
ตามสมควรแก่เวลา

เรื่องของชีวิตของเราแต่ละคน เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษา
ทำความเข้าใจ เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาให้ถูกต้อง เพราะถ้าไม่รู้
ไม่เข้าใจในเรื่องของชีวิตให้ถูกต้องแล้ว การแก้ปัญหาก็จะไม่เป็น
การแก้ แต่ว่าเป็นการเพิ่มปัญหาให้แก่ตัวเองมากขึ้น คนที่เพิ่ม
ปัญหาให้แก่ตัวเองนั้น ก็เท่ากับเพิ่มความทุกข์ความเดือดร้อนให้
แก่ตนเอง การศึกษาในเรื่องนี้ ก็มีทางที่จะทำได้จากการศึกษา
ธรรมะ อันเป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง คำสอนในทางพระพุทธศาสนาของเรานั้น เป็นเรื่องที่
 เกี่ยวเนื่องกับชีวิตของเราโดยเฉพาะ ไม่มีเรื่องอะไรอื่นเข้ามาเกี่ยว
 ข้อง เป็นเรื่องสอนให้เข้าใจเรื่องชีวิตให้ถูกต้อง ตามสภาพที่
 เป็นจริง

คำสอนแต่ละบทแต่ละตอน ที่เราศึกษาเล่าเรียนกันนั้น
 ล้วนแต่เป็นเรื่องชี้แนะแนวทาง ให้เราแก้ไขปัญหาชีวิตได้ถูกต้อง
 พระธรรมคำสอนทวารรคทุกตอน เป็นคำตอบปัญหาในชีวิตของ
 เราแต่ละคน เมื่อเรามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นในชีวิต การหาคำตอบ
 ที่ถูกต้อง เป็นเรื่องจำเป็น ถ้าเราได้คำตอบที่ผิด เราก็สอปลได้
 ชีวิตตก ก็มีปัญหา คือความทุกข์ความเดือดร้อนมากขึ้น แต่ถ้า
 เราได้คำตอบที่ถูกต้อง ชีวิตก็จะเรียบร้อยไม่วุ่นวาย ไม่สร้างปัญหา
 เพิ่มขึ้นแก่ตนเอง ด้วยประการต่างๆ

มีอยู่ไม่ใช่น้อย ที่ไม่เข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตน
 เอง ในเรื่องสิ่งที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิต เลยไม่รู้ว่าจะจัดการกับเรื่อง
 นั้นอย่างไร มีแต่ความกลุ้มอกกลุ้มใจ มีปัญหายู่มากมายสะสม
 อยู่ในจิตใจของเรา เหมือนกับกลุ่มด้ายที่ยุ่ง ไม่รู้ว่าเงื่อนต้นมันอยู่
 ที่ตรงไหน ไม่รู้ว่าจะดึงออกมาให้เป็นเส้นด้ายอย่างไร ก็เป็นการ
 เพิ่มปัญหายิ่งยาก มีแต่เรื่องกลุ้มอกกลุ้มใจอยู่ตลอดเวลา อันนี้เคย
 เกิดขึ้นแก่เราหรือไม่ บางท่านก็อาจจะตอบว่าเคยเป็นอย่างนั้น
 เคยเป็นในสมัยที่เรายังไม่ได้เรียนรู ในเรื่องเกี่ยวกับชีวิต คือ
 ไม่ได้เรียนหลักธรรมะ อันเป็นคำสอนในทางพระพุทธศาสนา

เราไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ มีแต่ความกลุ้มอกกลุ้มใจ
อยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อมาหันหน้าเข้าหาวัด แล้วมาศึกษาธรรมะ
อย่างถูกต้อง ได้นำธรรมะไปเป็นเครื่องประกอบ ในการหา
คำตอบเรื่องชีวิต ก็ค่อยสดใสขึ้น มีความสุขสดชื่นรื่นเริง ตาม
สภาพที่ควรจะเป็น

ในชีวิตของเรา ควรจะอยู่ด้วยความสุขสดชื่น ไม่ควร
จะอยู่ด้วยความทุกข์ทรมานหม่นหมอง ด้วยประการต่างๆ แต่ถ้าเรา
ไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็มีปัญหาเรื่อยไป สร้างความทุกข์ให้เกิดแก่ตน
เรื่อยไป ไม่รู้จักจบไม่รู้จักสิ้น ญาติโยมที่มาวัดอุทิศถวาย
ก็เพื่อปัญหาเรื่องนี้ เพื่อมาแสวงคำตอบที่ถูกต้อง ในเรื่องเกี่ยวกับ
ปัญหาชีวิตของเรา เวลาใดเรามีปัญหา คือความทุกข์ความเดือด
ร้อนใจ เราก็จะได้เอาธรรมะเป็นเครื่องมือสะสางปัญหาเหล่านั้น
เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้นในทางที่ถูกที่ชอบ แล้วเราจะหลุดพ้น
ไปจากความวุ่นวายใจไปได้ อันนี้เป็นเรื่องที่เบญจกัณฐกของ
การมา

การเข้าวัดก็เหมือนกัน เราต้องรู้จักหมาย ว่าเราเข้าวัด
เพื่ออะไร ไม่ใช่เข้ามาเพื่อเรื่องอื่น แต่เราเข้ามาเพื่อการศึกษา
เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเรานั้นเอง แต่ถ้าเรา
ไปวัดด้วยเรื่องอื่นแล้ว มันก็ผิดจุดหมายไป เช่นเราไปวัดเพื่อจะ
ไปดูโชคชะตาราศี ไปทำพิธีประเภทต่างๆ สะเดาะเคราะห์สะเดาะ
โศก หรือไปทำการเสี่ยงทายในรูปใดๆก็ตาม นั่นเรียกว่าเข้าผิด

วัดแล้ว เข้าไม่ถูกวัดของพระพุทธรเจ้า แต่ไปเข้าวัดพวกเดียรถีย์
ไป พวกเดียรถีย์ไม่ใช่ลูกศิษย์ของพระพุทธรเจ้า แต่ว่าเป็นลูกศิษย์
ของพวกเดียรถีย์ประเภทต่างๆ ถ้าเราไปหาวัดที่เป็นพวกเดียรถีย์
ก็เรียกว่าเราเข้าผิดท่า เดียรถีย์เขาแปลว่าผิดท่าผิดทางนั่นเอง
ทำนองนั้นเขาเรียกว่า เป็นท่าที่เราจะขึ้นจะวะ เช่นเราไปเรือจอด
ผิดท่ามันก็ขึ้นไม่ได้ ขึ้นได้มันก็ไม่ตรงเป้าหมาย เราต้องไปจอด
ให้ถูกท่า เช่นว่าเราจะไปที่โรงพยาบาลศิริราช แล้วไปขึ้นท่า
วัดระฆัง มันไกลกันเหลือเกิน ขึ้นแล้วมันก็ต้องเดินกลับมา มัน
ก็เดือดร้อน

วันก่อนนี้ เขานิมนต์ไปวัดคฤหบดี ไปลงเรือที่เทเวศร์
พอเห็นเรือเข้าจอดก็เห็นว่า ลำน้ไปวัดคฤหบดี พอลงแล้วมันกลับ
ไม่ไปวัดคฤหบดี มันไปจอดที่ท่าบน เขาเรียกว่า ท่าสพ. ที่
สถานดับเพลิง ก็เลยขึ้น นึกว่าวัดคฤหบดีก็อยู่ฝั่งธน นี่ก็เหยียบ
ฝั่งธนแล้ว มันก็ลงไปได้ ก็เลยเดินเปะปะ ถามคนนั้นคนนั้นก็
ไปถึงวัดคฤหบดีได้ มันไปได้แต่ว่ามันช้าเสียเวลา ถ้าเราลงเรือ
ถูกไปท่าวัดคฤหบดีมันก็ไม่เดือดร้อนว่านวย นี่ฉันใด ในชีวิต
ของเราก็เหมือนกัน ถ้าเราลงเรือผิดแล้วมันก็ยุ่ง ไปจอดผิดท่ามันก็
ยุ่งใหญ่ ขึ้นไปถึงแล้วไม่มีทางจะไป ก็ยิ่งลำบากใหญ่ อันนี้
เป็นเรื่องสำคัญอยู่เหมือนกัน เพราะว่าในสมัยนี้มีท่ามาก ท่าที่
เราจะไปจอดได้มันมาก แต่ว่าบางท่านนั้น มันเป็นท่าที่มืดมน-
อนธการ มีฝากมีหนามมีอุปสรรค มีข้อขัดข้อง ถ้าเราไปจอดท่านั้น

ก็เหยียบหนามเจ็บเท้าไปตามๆ กัน ไม่ถึงจดหมายปลายทาง เพราะฉะนั้นในทางพระพุทธศาสนา จึงให้เราทั้งหลายไปเข้าทำที่ ถูก อย่าไปทำเดิรถึย ทำอะไรอื่นเป็นอันขาด ถ้าหากว่าเข้าผิดทำ ฐานมันผิด เมื่อฐานผิดแล้วอะไรที่อกเงยจากฐานนั้นมันก็ผิดไปด้วย

เรื่องฐานสำคัญมาก จิตใจของคนเรา^๕ ถ้าตั้งฐานไว้ผิดแล้ว อันตราย ถ้าตั้งฐานถูกแล้ว ปЛОดกัย พระผู้มีพระภาค จึงตรัสไว้ในที่แห่งหนึ่งว่า โจรกับโจร คนมีเวรมีภัย กับคนที่มีเวรมีภัย มาพบกัน ย่อมฆ่าฟันกันรอนกัน ด้วยประการต่างๆ แต่ว่ามันก็ยังไม่วาย ไม่วายเท่ากับจิตที่ตั้งไว้ผิด จิตที่ตั้งไว้ผิดนี้แหละ มันจะทำลายตัวเรา ทำลายอะไรๆ ในชีวิตของเราให้เสียหาย มากมายกว่าโจรทำร้ายโจร มากกว่าคนมีเวรทำร้ายคนมีเวรกันเสียอีก นี่พระองค์ตรัสไว้อย่างนี้

อัน^{๕๗}นี้เป็นความจริงหรือไม่ ถ้าเราคิดก็จะมองเห็นว่าเป็นความจริงในชีวิตของเรา เพราะว่าจิตที่เราตั้งไว้ผิดนั้น จะก่อปัญหาไม่รู้จักจบไม่รู้จักสิ้น จิตที่ตั้งไว้ผิดนั้น เรียกว่าเป็นมิจฉาจิต จิตที่เป็นมิจฉานี้ จะรับแต่เรื่องที่ผิดเข้าไปไว้ในใจมากมาย กายกอง ในครอบครัวของพุทธบริษัทเรานั้น ยังมีการตั้งจิตไว้ผิดอยู่ไม่ใช่น้อย คือรับความเชื่อที่ไม่ถูกต้องไว้ในใจ แล้วก็ยึดมันอยู่ในความเชื่อนั้น เข้าใจว่าสิ่งนั้นมีฤทธิ์เหนือจิตใจเรา มันช่วยเราได้ หรือว่าทำลายเราได้ เราไปรับความเชื่อเช่นนั้นไว้ในใจ

ความเชื่อประเภทอย่างนั้นแหละ เป็นความเชื่อที่ผิดทาง ทำให้เราก็คิดเป็นปัญหา สร้างความทุกข์ความเดือดร้อน ตัวอย่างที่มีอยู่ทั่วไป เช่นเราไปเชื่อเรื่องโชคลางอะไรต่างๆ อย่างนั้นเป็นโชค อย่างนั้นไม่เป็นโชค เป็นลางร้ายเป็นลางดีอะไรต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เราคิดเอาเอง แล้วก็นึกเอาเอง ว่ามันจะเป็นอย่างนั้น มันจะเป็นอย่างนั้น ความเชื่อที่ฝังไว้ในหัวอย่างรุนแรงนั้นแหละ ทำให้เกิดความวิตกกังวล ทำให้เกิดความไม่สบายในจิตใจ ด้วยประการต่างๆ

เช่นตื่นขึ้นเช้าได้เห็นอะไร ซึ่งเป็นเรื่องที่เรารู้ใจว่า ถ้าเห็นสิ่งนั้นแล้วไม่ดี วันนั้นจิตใจจะไม่ดีไปตลอดวัน เพราะตื่นเช้ากับสิ่งที่ไม่ดีเข้าไปใส่ไว้ในใจ แล้วก็วิตกกังวลอยู่ด้วยเรื่องอย่างนั้น สิ่งนั้นมันยังไม่เกิดขึ้นแก่เรา แต่เรานึกล่วงหน้าไว้ว่ามันจะเป็นอย่างนั้น มันจะสร้างความทุกข์ความเดือดร้อนแก่เราอย่างนั้นอย่างนั้น อันนี้เป็นตัวอย่างที่อาจจะเกิดขึ้น แก่จิตใจของผู้มีความเชื่ออย่างนั้น เห็นอะไรผิดประหลาดไปนิดหน่อยก็ไม่ได้มีความทุกข์มีความเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ นี่เป็นตัวอย่างที่เห็นง่ายๆ

เรื่องอะไรอื่นก็เหมือนกัน เช่นสมมติว่า เรามีพระพุทธรูปอยู่ในบ้าน เวลาจะตั้งพระพุทธรูปก็ไปเที่ยวถามใครต่อใครว่าจะตั้งอย่างไร จะหันหน้าพระไปทิศไหน อันนี้ไม่ใช่สิ่งที่ควรจะสนใจอะไร ให้นึกว่าพระพุทธเจ้าท่านเป็นคนธรรมดา เป็น

คนเหมือนกับเรา แต่น้ำพระทัยของพระองค์บริสุทธิ์ หมดกิเลส
เท่านั้นเอง การย่นเดินนั่งนอนของพระองค์นั้น ไม่ได้จำกัดว่า
ต้องหันหน้าไปทิศนั้นทิศนี้ห้ามได้ พระองค์อาจจะนั่งหันหน้าไป
ทางทิศตะวันออกก็ได้ หันไปทิศตะวันตกก็ได้ ทิศใดก็ได้ สุด
แล้วแต่โอกาส สุดแล้วแต่สถานที่

วันตรัสรู้นั้นแหละ หันหน้าไปทิศตะวันออก แล้วเรา
ก็ไปถือเอาว่า พระพุทธรูปต้องหันหน้าไปทางทิศตะวันออก
ความจริงตอนตรัสรู้แห่งเดียว คือทิศทางมันเหมาะ พระองค์
หันหน้าไปอย่างนั้น เพราะว่าด้านนั้นมันเหมาะที่จะนั่ง ไม่ว่าคาญ
ไม่หนาวหุง ไม่มีเสียงอะไรรบกวน หันหน้าไปทิศนั้นแล้ว มัน
เบาใจโปร่งใจ เพราะว่ามันบังดี สมมติว่า เรามานั่งที่ตรงนี้
หันหน้าเข้าฝ้ามันก็สบายดี ใครเดินไปเดินมากก็ไม่เห็นอะไร
พระองค์ก็หันหน้าไปทางทิศตะวันออก เพราะว่ามันเป็นป่า
เป็นต้นไม้หนาแน่น ไม่มีใครเดินมาทางนั้น แต่ถ้าหันไปทาง
ด้านอื่น มันเป็นเส้นทางเดิน คนเดินไปเดินมา แล้วสายตา
จะเห็น แล้วก็เกิดความคิดฟุ้งซ่าน เพราะฉะนั้นจึงหันหน้าไป
อย่างนั้น เพื่อความสงบ เพราะไม่มีอารมณ์มากระทบเท่านั้นเอง
ไม่ใช่พระพุทธรูปเจ้าท่านถือทิศ ถือทาง ถือโชค ถือกลางอะไร ก็หา
มิได้ แต่เพราะว่าที่นั่น เมื่อหันไปแล้ว ไม่มีอะไรรบกวน จึงได้
นั่งอย่างนั้น

ครั้นต่อมา เราได้สร้างพระพุทธรูปขึ้น จะตั้งพระพุทธรูป
ก็ต้องให้หันหน้าไปทางทิศนั้น ทางทิศตะวันออกเรื่อยไป นี่พระ
วัดชลประทานฯนี้ หันหน้าไปทางทิศตะวันตก มีคนทักบ่อยๆ
มาถึงเห็น อ้อ! พระวัดนี้หันหน้าไปทางทิศตะวันตก อาตมา
บอกว่า ทิศตะวันตกมันดี ดับได้ ตะวันตกแล้วมันก็ดับไปเลย
กิเลสมันจะได้ดับไป นั่งหันหน้าไปทางทิศนั้น ทำไมจะต้อง
ผินหน้าไปทิศนั้น ก็ตะวันออกโน้น ทางไม่มีจะเดิน ไม่มีทางเดิน
หน้าโบสถ์ต้องอยู่หลังวัด หันหลังโบสถ์ไปถนน ถ้าเราทำโบสถ์
หันหลังโบสถ์ไปถนน หันหน้าโบสถ์ไปข้างหลัง มันผิดวิธีการ
คนจะมาก็ต้องเดินอ้อมมาเข้าข้างหลังโบสถ์ หน้าโบสถ์ อยู่ด้าน
หลังไม่ได้เรื่อง

สมมติว่าในหลวงเสด็จวัดชลประทานฯ เสด็จลงรถยนต์
แล้ว ต้องเดินอ้อมมาเข้าทางนี้ มันก็ไม่เข้าท่า เลยก็ทำให้หัน
หน้าโบสถ์ไปทางถนนหนทาง การหันหน้าโบสถ์เขาเคยแม่น้ำ
คูถนน คูเส้นทาง มันเหมาะด้านไหน เขาก็หันไปด้านนั้น
ไม่ได้ถือเรื่องอะไร แต่คนที่ยึดถือ บอกว่า แหม! หันหน้าไป
ทางทิศตะวันตก ก็ไม่ได้เดือดร้อนอะไร มันอยู่ที่คนอยู่ในวัด
ไม่ใช่อยู่ที่องค์พระพุทธรูป พระพุทธรูปท่านนั่งเฉยๆ ไม่ให้
ร้อนไม่ให้เย็นแก่ใครหรอก แต่ถ้าคนอยู่ในวัดใจมันร้อน พระ
พุทธรูปหันไปทางทิศไหน มันก็ร้อนทั้งนั้น มันอยู่ที่คน อยู่ที่ใจ
ไม่ใช่อยู่ที่วัตถุอย่างนั้น

เมื่อพระพุทธรูปอยู่ในบ้านเรือนเราก็มเหมือนกัน เราอย่าไปถือว่า พระพุทธรูปต้องหันหน้าไปทางทิศนั้น สุดแล้วแต่ห้อง สุดแล้วแต่สถานที่ สุดแล้วแต่ห้องพระ สุดแล้วแต่บ้านของเรา ว่าเราจะหันหน้าไปทิศไหน ตั้งไปเถอะตามสบาย ใจอย่าไปวิตกกังวลว่า พระพุทธรูปหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ชีวิตจะตกต่ำ ไม่ใช่อย่างนั้น ไม่ใช่ตกลงไปเพราะพระพุทธรูปหันหน้าไปทางนั้น แต่มันตกเพราะเรากินเหล้ามาก เราเล่นการพนัน เทียวกลางคืนมาก ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ไม่รู้จักรักษทรัพย์สิน เงินทอง ใช้จ่ายทำงานทำการ มันจะล้มจมเพราะเรื่องนี้ ไม่ใช่ล้มจมเพราะพระหันหน้าไปทางทิศตะวันตก หามิได้ นี่เราเรียกว่า เชื้อถือไม่เข้าเรื่อง นี่มันเป็นการสร้างฐานขึ้นในใจที่ผิดเหมือนกัน ทำให้ไม่สบายใจ เวลาเกิดอะไรขึ้น แล้วก็ไปเทียวโทษสิ่งนั้น โทษสิ่งนี้ ด้วยประการต่างๆ อันนี้เป็นปัญหา

บ้านใดขึ้นบ้านขึ้นเรือน ตามปกติเขาใช้ดี เขาไม่ได้ใช้ดี แต่ว่าบางทีมันอาจจะคล้ายเหมือนกัน เพราะว่าสถานที่มันเป็นอย่างนั้น ถ้าว่าเป็นคูนมากก็ไม่สบายใจ ต้องทำให้เป็นโน่นเป็นนี่ขึ้นมา บางทีก็ต้องเปลี่ยน ของเก่ามันดีอยู่แล้ว ว่าไม่ดี แล้วก็มาเปลี่ยน มันก็ไม่ได้เหมือนของเก่ามี อันนี้เป็นเรื่องที่มีอยู่ในเรื่องอย่างนี้ เขาเรียกว่า ตั้งฐานไว้ผิด แล้วก็ไปโทษสิ่งนี้ ด้วยเรื่องอะไรต่างๆ

พอลูกเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ไปโทษอย่างนั้นอย่างนี้ต่างๆ นานา เรื่องที่ควรจะโทษเวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ควรจะโทษว่าดินฟ้า

อากาศมันวิปริต สถานที่มันไม่สะอาด หรือว่าเราไปเที่ยวรับโรค
รับภัยมาจากที่ใดที่หนึ่ง อย่างนั้นดีกว่า อย่าไปเที่ยวโทษเรื่อง
อะไรอื่น แล้วเรื่องปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้น เมื่อลูกเจ็บไข้ได้
ป่วย ต้องรีบนำไปหาหมอหรือแพทย์ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง
โรคภัยไข้เจ็บ อย่าไปเที่ยวหาคนรดน้ำมนต์ คนสะเดาะเคราะห์
หรือว่าไปตามว่ามันถูกอะไร อะไรให้โทษ เด็กมันจะตายเสียเปล่า
ถ้ามันไปตามอยู่อย่างนั้น ไม่ได้เรื่องอะไร

ให้นักถึงคำโคลงโลกนิติบทหนึ่ง เขาแต่งไว้ดี เขา
บอกว่า

หมอแพทยทายว่าไข้	ลมคุม
โทรว่าเคราะห์แรงรุม	โทษร้าย
แม่มดว่าผีกุม	ทำโทษ
ปราชญ์ว่ากรรมเองไซ้	ก่อสร้างมาเอง

โคลงนี้เข้าที่ คือว่า ถ้าเราไปตามหมอแล้วมันก็ถูกเรื่อง
หมอเขาว่าไปตามเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ เจ็บไข้ได้ป่วยเพราะอะไร
ถ้าไปหาโทรแล้วก็บอกว่า ดวงชะตาไม่ดี ดวงอย่างนั้นดวงอย่างนี้
ถ้าไปถามแม่มดหมอผีแล้วเลอะใหญ่เลย เขาก็บอกว่าผีเข้ามันจะ
ถูกผีรูปผีรอยบ้างละ ถูกคนนั้นลงโทษถูกสิ่งนั้นลงโทษ ถ้าไป
ถามพวกอย่างนั้น มันก็เป็นอันตราย

เรามานึกถึงพระพุทธเจ้าแทนผี นึกถึงพระพุทธเจ้า
นึกตามวิธีสวดมนต์ก็ได้ เช่นสวดมนต์บทที่เราสวด ๆ กันนี้

แหละ พร้อมทั้งคำแปล อธิปไตย ภควา อรหัง สมมาสมพุทโธ
 สวคให้คงเชียว ให้หูได้ยินด้วย ใจมันก็จะนึกถึงเสียงสวคมนต์
 พอใจไปนึกถึงเสียงสวคมนต์เรื่องผีก็หายไป เรียกว่าแก้ปัญหา
 เฉพาะหน้า แก้ได้ชั่วคราวชั่วคราวไม่ถาวรอะไร เอาปัญหาคเฉพาะ
 หน้าไปก่อน แต่ว่าจะแก้กันให้ละเอียดจริงๆนั้น เราต้องศึกษา
 เรื่องสิ่งที่เรากลัว ว่ามันมีจริงหรือไม่ มันทำอันตรายแก่เราได้
 หรือไม่ มีฤทธิ์พิฆะสงฆ์ที่เขาว่าหรือไม่ ต้องศึกษาค้นคว้าในใจ
 ของเรา หรือไปคุยกับผู้อื่น

ผู้อื่นในทางหมายถึงผู้รู้พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า
 ที่จะแนะนำทางถูกทางเข้าใจแก่เรา แล้วเรามาตั้งความคิดเสียใหม่
 ด้วยบอกตัวเองว่า ฉันไม่กลัวผีต่อไป ผีอะไรๆฉันไม่กลัวทั้งนั้น
 ฉันทำผีได้ เมื่อเราเป็นคนใจกล้าขึ้นอย่างนั้น ไม่เท่าใดผีก็จะเลิก
 รบกวนเราทางจิตใจ เพราะใจเราไม่กลัว แล้วมันก็มี คน
 ไม่กลัวผีจะไปที่ไหนก็ได้ แต่คนกลัวผีไปไหนไม่ได้ พอรู้ว่าเป็น
 ที่ผีกลัวไม่กล้าไป ถ้าไม่กลัวคงพูดกับผีว่าเป็นอย่างไร จะได้ถามว่า
 เมืองผีมันยุ่งหรือเปล่า มีการคอร์รัปชันกินสินบนกันเหมือนเมือง
 มนุษย์หรือเปล่า หรือว่ามีคดีอะไรเลอะเทอะเหมือนเมืองคนหรือ
 เปล่า จะได้คุยกันกับพวกผีเหล่านั้น เราก็ไม่ต้องกลัวอะไร เพราะ
 เรานึกในรู้อย่างนั้น แต่ถ้าเรานึกไปในรูปอีกแง่หนึ่ง ว่าผีจริงๆ
 นั้นมันคงจะไม่มี

ถ้ามันก็ต้องเห็นกันบ้าง แต่เห็นไม่เคยเห็นไม่เคยปรากฏ
 บางคนบอกว่าเคยเห็น เห็นอย่างไรเห็นผี มันเห็นในภาพเป็น

มโนภาพเท่านั้นเอง คือภาพที่เราเห็นกัน คือสัมผัสภาพอย่างนั้น ถ้าให้เขียนภาพสัมผัสไร เขียนเป็นโครงกระดูกทุกที ความนึกมันไปอยู่ที่โครงกระดูกนั้นเอง นึกว่าโครงกระดูกนั้นแหละคือผี นัยน์ตาลึกโบ๋ จมกกลงปากกลวง เขาเขียนภาพอย่างนั้น เพราะมนุษย์นึกว่าผีคือโครงกระดูก แล้วก็นึกว่าโครงกระดูกจะมาเชกกระดูกของเรา ก็เลยกลัวไปเท่านั้นเอง ถ้าเรานึกเสียใหม่ว่า มันไม่มีหรือผี ลักษณะอย่างผีมันไม่มี มันมีแต่อุปาทานที่เราสร้างขึ้นไว้ในใจของเรา แล้วเราหลอกตัวเอง เรากลัวมันด้วยประการต่างๆ อันนั้นถ้าทำลายเสียได้ก็ใจสบาย

เรื่องผีที่เกิดขึ้นในใจเด็กนั้น ใครเป็นผู้สร้าง พ่อแม่นั้นแหละเป็นผู้สร้าง แม่นั้นแหละ พ่อไม่ค่อยสร้างเท่าไร เพราะพ่อไม่ค่อยว่าง แม่หรือพี่เลี้ยงคนคอยดูแลเด็ก ชอบสร้างผีหลอกเด็ก เด็กมันซน สมมติว่ามันจะไป อย่าไปนาผีหลอก อย่าเข้าไปในห้องนั้นผีจะหักคอ อย่าเข้าไปในห้องโน้นผีจะหลอก นี่เป็นตัวอย่าง เราสร้างภาพขึ้นทีละน้อยๆ ผั่งไว้ในจิตใจของเด็กเรื่อยๆ แล้วเด็กก็คิดว่าผีมี แล้วก็เลยกลัวตลอดเวลา อันนั้นเป็นภาพที่เราสร้างขึ้นต่างหาก ตัวจริงๆ ผู้สร้างเองก็ยังไม่เคยเห็น แม่ก็ไม่เคยเห็นผี พี่เลี้ยงก็ไม่เคยเห็นผี แต่สร้างภาพขึ้นหลอกเด็กได้ ผั่งความรู้สึกไว้ในจิตใจเด็กอย่างมั่นคง แม่โตแล้วก็ยังปลื้มออกไม่ได้ ยังมีความกลัวอยู่ ถ้าปัญญาไม่ถึงขนาดนั้นก็กลัวเรื่อยไป แต่ถ้าเมื่อใดปัญญาของคนนั้นถึงขนาด ความกลัวในเรื่องนั้นก็จะ

หายไ้ แล้วจะไม่กลัวผีอีกต่อไป สามารถจะเดินไปในที่มืดได้
ไปเดินอยู่ในป่าช้าก็ยังได้

พวกลูกๆ ของสัปเหร่อ มันเที่ยวเล่นอยู่ในบริเวณที่เขา
เก็บศพนั้นแหละ มันซ่อนหากัน บางทีเขาเปิดโลงศพไว้ว่างๆ
มันก็แอบเข้าไปอยู่ในนั้นเลย แล้วทำเสียงกระตุ้วให้คนหนึ่ง
เที่ยวหา หาๆ ไม่ค่อยเจอ เพราะไม่นึกว่ามันจะเข้าไปอยู่ในที่ที่เขา
เก็บศพ เด็กเหล่านั้นมันไม่กลัว ทำไมมันไม่กลัว เพราะไม่มีใคร
หลอกมัน แล้วมันอยู่กับสภาพเช่นนั้นจนเคยชิน สัปเหร่อก็ไม่มี
เวลาที่จะมาหลอกลูกให้กลัวผี มีเวลาแต่เรื่องเผาผีตลอดเวลา
มีแต่เรื่องเผา เลยผีมันไม่มี เผาเสียหมดแล้ว เลยเด็กมันก็ไม่กลัว
แต่ว่าลูกชาวบ้านไม่กล้า พอเดินเข้าไปแล้วชนลูกชนพองเขี้ยว
นี่เป็นความผิดของผู้ใหญ่ ที่ไปสร้างภาพความกลัวไว้ให้แก่เด็ก
เหล่านั้น ทำให้เด็กเหล่านั้นมีผีอยู่ในจิตใจตลอดเวลา

เพราะฉะนั้น คุณยายคุณย่าทั้งหลาย หรือว่าใครๆ ที่
เกี่ยวข้องกับเด็ก อย่าพูดเรื่องผีให้เด็กฟังเป็นอันขาด การเล่า
นิทานเรื่องผีให้เด็กฟังก็ไม่ได้ พอเล่าๆ เด็กก็ขยับๆ เข้ามาอยู่
ตรงกลางโดยไม่รู้ตัว มันกลัวผี ชั้นแรกมันนั่งอยู่ตรงโน้น ขยับ
เข้ามาๆ จนมานั่งใกล้คนเล่าเลย แสดงว่ามันกลัวแล้ว เราจะไป
เล่าเรื่องให้เด็กกลัวทำไม

ในสมัยหนึ่ง มีคนเล่านิทานเรื่องผีทางวิทยุ ทุกคืนๆ
บ้านไหนให้เด็กฟังวิทยุของรายการนั้นแล้ว ก็เหมือนสร้างภาพผี

ไว้ในใจของเด็ก จะทำให้เด็กกลัวผีเรื่อยไป มันไม่ใช่เรื่องที่ควร
จะเอามาเล่าในรูปอย่างนั้น ผู้ใหญ่ฟังได้ แต่ว่าเด็กฟังไม่ได้
เพราะเด็กยังไม่มีปัญญา ไม่มีเหตุผลที่จะคิดในเรื่องอะไร มันก็
รับไว้ แล้วก็ฝังไว้ในสมอง ในส่วนลึกของจิตใจ หลอกตัวเอง
เรื่อยไปจนแก่จนเฒ่า บางทีก็ทงไม่ได้ น้อย่างหนึ่งในเรื่องที่ไม่
ควรจะสร้างภาพประเภทนี้ ขึ้นไว้ในจิตใจของเด็กของเราเป็น
อันตราย

ที่นอกประการหนึ่ง ความเชื่อในเรื่องประเภทต่างๆ
ในเมืองไทยเรานี้ก็มีอยู่ ที่จะสร้างให้เกิดปัญหา ที่จะให้เป็นโรค
ประสาท เป็นโรคจิตกังวล มีความหวาดกลัวขึ้นในจิตใจ ก็
เนื่องจากความเชื่อประเภทเหลวไหลนั้นแหละ เขามาคยให้ฟัง
เช่นมาคยเรื่องความขลังของพระอาจารย์องค์นั้น ความศักดิ์สิทธิ์
ของสิ่งนั้น ฤทธิ์เดชของสิ่งนี้ ด้วยประการต่างๆ การพูดคุยกัน
ในเรื่องอย่างนี้ ไม่ใช่เป็นการคุยที่ถูกต้อง ไม่ใช่ธรรมเนียมที่
พระพุทธเจ้าสรรเสริญ แต่เรียกว่า เจริญนรก เป็นการพูดแบบ
เจริญนรก ไม่ใช่พูดแบบคนมีปัญญา ในเรื่องอย่างนั้น

พระพุทธศาสนาเรา ไม่มีอย่างนั้น ไม่มีเรื่องขลัง ไม่มี
เรื่องศักดิ์สิทธิ์ ไม่มีเรื่องอะไรที่น่ากลัวอย่างนั้น สิ่งที่น่ากลัวใน
ทางพระพุทธศาสนา สอนให้เรารู้เรื่องเดียว คือ กลัวกิเลส
เท่านั้นเอง กลัวความโลภ กลัวความโกรธ กลัวความหลง
กลัวความริษยา กลัวพยาบาท กลัวกิเลสประเภทต่างๆ ที่มัน

เกิดจริงจริงใจเรา พระท่านว่าน่ากลัว แต่ว่าเรื่องอื่นไม่น่ากลัวอะไร แต่ที่เราไปสร้างภาพให้มันน่ากลัวขึ้นมา คือเรื่องศักดิ์สิทธิ์ มันเป็นเรื่องฝังจิตใจคนเหมือนกัน ทำให้คนง่อยอยู่ในเรื่องอย่างนั้น แล้วก็ เป็นโรคประสาทกัน อาตมาลองศึกษาคนที่ เป็นโรคประสาท หลายนๆ คน เป็นคนประเภทเชื่อเหลวไหลทั้งนั้น เทยวกล้วนนั้น กลัววิตกกังวล ด้วยปัญหาอะไรร้อยแปด รับมาตั้งแต่เด็กทั้งนั้น แล้วก็เอามากลัวจนกระทั่งว่า ไม่เป็นอันกินอันนอนกันเลยทีเดียว เสียผู้เสียคนไปตามๆ กัน เพราะความกลัวในเรื่องอย่างนั้น

แล้วเมื่อมีความกลัวในเรื่องอย่างนั้นแล้ว ไม่มีการแก้ ในทางที่ถูก ต้องไปแก้ด้วยวิธีไปหลอกตัวเองต่อไป การหลอกตัวเองต่อไปก็คือ ไปแก้ด้วยการกระทำอะไรๆ เช่นทำพิธีต่างๆ สะเดาะเคราะห์สะเดาะเคราะห์ รดน้ำมนต์น้ำพร ทำพิธีไล่ผีไล่สิ่งออกจากตัว แต่มันไล่ไม่ได้ เพราะมันเป็นความคิดของเรา ใครจะมาไล่มันออก หมอวิเศษไล่ความคิดคนออกได้เมื่อไร เช่นไล่ความคิดกลัวผี รดน้ำมนต์สักแม่น้ำเจ้าพระยา มันก็ไล่ผีตัวนั้นไม่ออก มันยังกลัวอยู่นั่นเอง รดน้ำมนต์ไม่หาย หรือว่าจะเอาอะไรมาผูกไว้ตามเนื้อตามตัว มันก็แก้ไม่ได้ เพราะมันอยู่ที่ใจของเรา เราต้องแก้ที่ใจ เมื่อไม่แก้ที่ใจ ไปแก้จากสิ่งภายนอก แล้วคนประเภทอย่างนั้นเขาหาทางนั้น หาทางจากความงៃของคนที่จากอุปาทาน คือความยึดมั่นถือมั่นในทางที่ผิดของคน เขาต้องทำทำทำทาง พุทฺธจะอะไรหว่านล้อมจิตใจ ให้เกิดความสะดุ้งกลัว ด้วยประการต่างๆ

คราวหนึ่งอาตมาไปที่จังหวัดสงขลา แล้วที่วัดแห่งหนึ่ง
 เขามีพิธีใหญ่เลย เอาคนไปจากกรุงเทพฯ เป็นกองไปเลย ยกไป
 มีหัวหน้า แล้วก็มียู่น้องตยสืบกว่าคน ทำพิธีรดน้ำมนต์กัน
 เป็นการใหญ่ ทำโรงพิธีขนาดโรงเรียน แต่ว่าใช้วัตถุชั่วคราว
 แล้วติดตรงอะไรต่ออะไร ข้างในก็มีผ้ายันต์อะไรต่างๆ ผูกเต็ม
 ไปหมด ยันต์รูปแปลกๆ ทำให้มันขึงขัง แล้วก็มียู่น้ำมนต์
 ๑๐ โอง วางไว้เป็นแถว ผูกด้วยด้ายหลายสี แล้วก็มียู่นยันต์ติด
 หม้อน้ำมนต์ มีเทียนเล่มใหญ่ๆ มีพิธีจุดกันเป็นการใหญ่ แล้ว
 ก่อนที่จะไปทำพิธี เอาหนึ่งไปฉายก่อน เอาหนึ่งไปฉายเพื่อจูงคน
 หนึ่ง^๕ที่ไปฉายนั้นเป็นความศักดิ์สิทธิ์ของน้ำมนต์^๕ทั้งนั้น เพื่อให้คนดู
 เช่นว่าไปรดน้ำมนต์แล้ว คนป่วยลุกขึ้นได้ คนง่อยลุกเดินไปเลย
 เรื่องอย่างนั้นมันทำได้ทั้งนั้น หนึ่ง^๕มันทำเอาได้ เราเคยดูหนึ่ง^๕กันอยู่
 ทั่วๆ ไป เขาทำเอาได้ เป็นการถ่ายพลังแปลง มีวิธีการต่างๆ
 คนบ้านนอกไม่รู้ พอดูแล้ว แหม! ศักดิ์สิทธิ์ แล้วคนที่เอาหนึ่ง^๕
 ไปฉายเป็นพระเสียด้วย คือพระท่านจะหาเงินสร้างโบสถ์ ไม่ใช่
 เรื่องอะไร สร้างไม่รู้จักเสร็จสักทีโบสถ์^๕หลังนั้น ทำทุกอย่าง
 อันไหนที่หลอกได้แล้วก็หลอกทั้งนั้น หนึ่ง^๕ก็ไปทำ คนก็ตื่นตื่น
 แหม! เจ้าคุณเอามาฉายคราวนี้ มันต้องจริงเด็ดขาด มากันเป็น
 การใหญ่

พอตีอาตมาไปถึงคืนที่ ๒ ของงานแล้ว ไปถึงก็ไปศึกษา
 ดูเรื่องราวเรียบร้อย ก็เทศน์โจมตีกันเลยทีเดียว แต่ว่าไม่ใช่โจมตี

ที่วัดนั้น ไปถึงวัดก็เกิดเรื่อง พวกนั้นมันไม่เอาน้ำมันตัก มัน
เอาก้อนหินชกเข้าให้ เทศน์ก็วัดหนึ่ง ไม่ใช่วัดนั้น แต่มันดัง
คนมันต้องไปพูดกันเอง ก็เทศน์โจมตีกันเป็นการใหญ่เลย

พอเทศน์จบ ก็มีนายตำรวจสันติบาล ชื่อนายร้อยเอก
เข้ามาบอกว่า หลวงพ่อเทศน์คือนั่นสะกิดใจผมมาก พรุ่งนี้ผมต้อง
จัดการเด็ดขาดแล้ว ถามว่าคุณจะจัดการอย่างไร ผมจะจับ
อ้ายพวกนี้ ฐานหลอกลวงมนุษย์ เอาเลยๆ อาตมาส่งเลย แล้ว
เขาก็จับจริงๆ จับหมดทั้งชุดเอาไปโรงพัก เหมือนกับบ่อน
การพนันใหญ่อย่างนั้น พาไปทั้งหัวหน้าทั้งลูกน้องพาไปหมดเลย
เพราะว่าทำการหลอกลวงจริงๆ เมื่อไปถึงโรงพัก เขาทำการ
สอบสวนเรื่องราวเสร็จแล้ว บอกว่าให้ออกจากจังหวัดสงขลาเย็น
นี้ แล้วในเขต ๙ นี้ อย่ามาต่อไป ถ้ามาอีกผมจับ ที่นี้ต้องใส่คุก
กันเลย ตอนนั้นให้อภัย ให้กลับบ้านไปเรียบร้อย เลยกลับไปเลย

สมภารพอรู้ว่าพวกนั้นถูกจับ รู้ข่าวว่าท่านบุญญาโจมตี
ก็โกรธเหลือเกิน โกรธเป็นพื้นเป็นไฟเลย ก็ไม่เป็นไร ปล่อยให้
โกรธไปก่อน วันหลังค่อยไปแก้ ที่หลังก็เลยไปแก้ความให้
บอกให้ฟังว่า ที่พูดไม่ใช่เรื่องอะไร ก็หน้าได้เท่าไว้ เพราะได้เท่า
นี้เป็นคนโด่งดัง มีชื่อเสียงเป็นหนึ่งในจังหวัดสงขลา ให้พวก
กรุงเทพฯ มาตมได้ ผมขายหน้าแทนเหลือเกิน เลยต้องพูด
อดทนไม่ได้ กลัวจะเสียชื่อ พอพูดอย่างนั้นท่านก็เลยพูดว่า เออ
ขอบใจ ขอบใจ นี่เป็นตัวอย่างไปหลอกคนให้หลง ไปรดน้ำมัน
นำพรกันเป็นการใหญ่

สมัยหนึ่ง ที่สงขลาเหมือนกัน มีพระองค์หนึ่ง มีไม้เท้า
 คดๆงอๆ เขาเรียกว่า เถว้บันไดลิง คือมันคดๆงอๆ ลิงมัน
 ขึ้นป่ายขึ้นลง ก็ได้ม้านหนึ่ง แล้วก็เอามาเที่ยวช้อน ให้หายโรค
 หายภัย เวลาคนมามากๆ หลวงพ่อขี่ไปที่ไหนแล้ว คนร้องกัน
 หวัดหวาดไปเลยทีเดียว เป็นโรคอุปาทานทั้งนั้น ไม่ใช่เรื่องอะไร
 บางคนรต่นามนต์ก็เหมือนกัน พอนามนต์ถูกตัวก็ร้องลั่นขึ้นมา
 ที่เดียว เรียกว่าไปช่วยอาจารย์ให้ลั่นขึ้นมาอีก ลูกศิษย์ที่ไปรด
 เหมือนกับไปช่วยอาจารย์ คนนั่งดูก็ว่านามนต์ท่านเก่ง พอเข้าไป
 แล้วเนื้อตัวสั่นไปเลยทีเดียว อย่างนี้ไม่ใช่อะไร คนที่ถูกรตมน
 สร้างภาพขึ้นเอง มันกล้วนามนต์ แล้วมันนึกว่าในตัวมัน มีอะไร
 อยู่เยอะแยะของไม่ดี มีคนทำร้ายแปด พอถูกนามนต์ก็สั่นไปเลย
 ที่เดียว อาจารย์ก็ยิงรดใหญ่ แล้วเวลารดไม่ใช่รดเฉยๆ ต้องว่า
 คาถาที่มนุษย์ฟังไม่รู้เรื่องด้วย ว่าให้มันดังๆก็แล้วกัน แล้วก็รด
 ลงไป คนก็ทำอาการอย่างนั้น พระองค์นั้นก็เหมือนกัน พอขี่
 ปราดไปคนก็ล้มเป็นแถว ชักดินชักงอไปเลยที่เดียว โรคมันเป็น
 อย่างนั้น คนก็ตื่นเต้นมากันเป็นพันๆเลย มาให้ท่านช

วันหนึ่ง อาตมาก็ไปพบเข้าเหมือนกัน สมัยนั้น คือว่า
 ท่านไม่สบาย แล้วก็มาพักที่วัดที่อาตมาพักอยู่ ก็เลยไปนั่งคุยด้วย
 คุยแล้วก็เลยถามว่า ไม่เห็นได้มาจากไหน แกบอกว่ ผมเดิน
 ทางโดยเรือ ไปภูเก็ต แล้วเรือมันล่ม เรือล่มก็เลยตกลงไปในทะเล
 แล้วก็ไปพบฤษี ว่าอย่างนั้น แล้วฤษีก็ให้ไม้เท้าขึ้นมา ฟังแล้ว
 นึกในใจว่า พระองค์นี่ถือศีลข่มขู่ ไม่ได้การ มันโกหกทั้งนั้น

จะไปพบอะไรอย่างนั้น แต่ก็ไม่ได้ติดต่อตอนนั้น ขึ้นชัตคอต่อน้ำ มันก็จะแรงเกินไปหน่อย ก็เลยไม่ได้ความแล้ว

ขณะที่อยู่อาตมาก็ปวดหัวไหล่อะไรตรงนี้ ก็เลยไปให้ท่านบีบให้ ท่านบอกว่า มือผมไม่ได้ บีบใครแล้วหายทกรายเลยบอกว่า บีบเถอะไม่เป็นไร บีบแล้วมันยังไม่หาย ยังปวดเหมือนเดิม พอบีบแล้วเอามือมาให้ดู นี่ดูลายมือผม มันลายมือวิเศษ อวดวิเศษเข้าไปอีกแล้ว เดียวนี้พระองค์มันตายแล้ว ไม่ได้ชัตต่อไปแล้ว ไม่ได้เรื่อง

คราวนั้นมีคนบางคนหนึ่ง ไปรักษายาที่วัด ก็พี่ๆน้องๆญาติๆเขาว่า เออ! ท่านขึ้นมาแล้ว ให้ไปช้หน่อย พอจะไปช้มันบอกว่า อย่าช้เลย ผมมันเก่งกว่าท่านตั้งร้อยเท่า ช้ผมแล้ว ผมจะช้ท่านให้ดินลงไปก็ยังได้ คนบ้านนั้นพูดว่าอย่างนั้นเข้าไปเสียอีก แกก็เลยลงจากกุฏิไม่กล้าช้คนบ้า เพราะเดี๋ยวคนบ้านนั้นช้ด้วยหมัดก็อาจรวนไปเท่านั้นเอง มันเป็นอย่างนั้น นึกๆแล้วก็จำเรื่องอย่างนั้นมันทำกันอย่างนี้ เรียกว่าเป็นการสร้างอะไรๆขึ้นในจิตใจ คนสร้างภาพขึ้นบ้าง สร้างวิธีการขึ้นบ้าง เพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์

ความศักดิ์สิทธิ์มันต้องอาศัยพิธี คือพิธีการ เรียกว่าทำเพื่อจงใจคน เพราะฉะนั้นจะทำอะไรต้องมีพิธี มีอะไรต่ออะไร มีธงเทียนประดับประดา ปักธงได้เขามีมโนราห์ เวลามโนราห์แข่งกันอาตมาเป็นเด็กๆก็ชอบไปดู เวลาไปดูก็ไปดูใกล้ๆ ไปนั่งใกล้ๆเพื่อดูว่าเขาทำอะไร เวลาทำโรงมโนราห์ ดาหมอเผ่าต้องมาก่อน

มาถึงก็เดินรอบโรงที่เดียว เดินรอบโรงแล้วประพรมน้ำมนต์
 รอบโรงมโนราห์ แล้วเอาไม้หลักไปปักสี่มุมโรง เพื่อกันอะไร
 ต่ออะไร เพื่อไม่ให้คนทำ ว่าอย่างนั้น แล้วตรงกลางโรงก็มีอะไร
 ไปบังไว้นิดหน่อย เพื่อจะให้นักันฝึกกันสาธิตอะไรต่างๆ พอวันแข่ง
 เข้ามืดเขาต้องมาปิดเพดาน ใช้ผ้ายันต์ทั้งผืนเต็มเลย แล้วก็ติด
 มุมนั้นมุมนี้ติดรอบเลย แล้วก็มีย่นแขวนไว้ใบหนึ่ง ในหม้อนั้น
 ใส่^๕น้ำเต็ม พอใส่น้ำเต็มแล้วคว่ำหม้อลง น้ำก็ไม่ไหล ที่ไม่ไหลนั้น
 เพราะผ้าที่กั้นนั้นมันติดลมขึ้นไป เลยมันก็ไม่ไหลลงมา มันอยู่ได้
 ชาวบ้านเห็นก็ว่าแหมเก่ง น้ำมันอยู่ได้ หม้อห้อยอยู่ได้ น้ำไม่ไหล
 ออกมา ชาวบ้านไม่รู้ว่าเป็นเรื่องอะไร

เวลารำมโนราห์ ราวๆ แล้วก็ขึ้นไปดูคนน้ำในหม้อ ชาว
 บ้านว่า มันใช้ชินแล้ว หมายความว่า ผีบางประเภทที่ล่องลอยไป
 มันใช้ชินให้ไปถูกมโนราห์โรงโน้นแล้ว เวลามโนราห์ใหญ่รำ
 เขามีพิธี เรียกว่าเหยียบบลูกมะนาว เอาลูกมะนาวกลมๆ มาวาง
 ๒-๓ ผล แล้วมันรำสวาทเหยียบบลูกมะนาว แล้วก็เอาเท้ากระทุบ
 ลงไปบนลูกมะนาว เหยียบลงไปมะนาวแตก แล้วก็ขึ้นไปโรงโน้น
 ให้ไปโรงโน้นผีในลูกมะนาวให้ไปโรงโน้น พวกชาวบ้านพอเห็น
 มันขึ้นไปทางไหนก็หลีกกันเป็นแถว กลัวผีมันจะมาปะทะตัวเข้า
 แม้พวกที่นั่งกันอยู่อย่างนี้ ก็หลีกเรียบไปเลย อาตมาถามว่า ทำไม
 ต้องหลีก เขาบอกว่าไม่ได้ ผีลูกมะนาวมันจะมาถูกเอา เดี่ยวจะ
 เตือดรอน ชาวบ้านกลัวผีลูกมะนาวที่มโนราห์ขึ้นไป ความจริง
 ไม่มีอะไร แล้วก็ไปอย่างนั้น

แล้วมีท่าเขาเรียกว่า เขียนพราย มีใบห่วย แล้วก็เขียน
 ปับลงบนเสื่อ แล้วก็เข้าไปโรงโน้น โรงโน้นก็ขึ้นมาโรงนี้เหมือนกัน
 เพราะฉะนั้นระหว่างตรงนั้น ไม่มีใครไปยืนอยู่ กลัวผีมันจะมา
 ชนกันเข้า คนดูก็เหลือเกิน นี่แหละความเชื่อของมนุษย์ นี่มัน
 แปลกๆ

อาดมาเมื่อโตเป็นพระแล้ว ก็ไปคุยกับมโนราห์ชั้นดี
 เขาเรียกว่า ขุนอุปถัมภ์นรากร นี่เป็นมโนราห์ชั้นหนึ่งของพัทลุง
 เขาเรียกว่ามโนราห์พุ่ม เวลาว่านั่งลงจากพนักเหมือนกับหงษ์ร่อน
 ทำท่ากระriebร้อยแก้มก็มา ำได้ดี รูปร่างแกสวยด้วย เวลานั้นอายุ
 ๘๐ แล้วยังรำได้ แต่ไม่รำให้ใครดู รำถวายในหลวงทอดพระเนตร
 บอกว่า เกิดมาเป็นมโนราห์รำนานแล้ว ต้องรำให้ในหลวงดู
 สักที บอกว่า เอ? ๘๐ แล้วมันจะไหวหรือท่านชน มันต้องซ้อม
 หลายๆวันหน่อย วาอย่างนั้น เลยแกซ้อม แล้วรำให้ในหลวงดู
 จนได้ แล้วก็ก็ฤทธิ์เอามากรงเทพฯ รำออกโทรทัศน์ ก็เลยไป
 ถามแก้ว ที่ทำๆนั้นทำอะไร เทียบกับหลักบ้าง ผั่งนั้นผั่งนี้ มัน
 หมายความว่าอย่างไร เรื่องหลอกทั้งนั้นไม่มีอะไร หลอกคนทั้งนั้น
 แล้วก็ขึ้นไปตูดน้ำในหม้อทำอะไร คอมันแห้ง รำแล้วคอมันแห้ง
 ขึ้นตูดน้ำกินเสียหยดสองหยด ถ้ากินในขันมันจะกินมากเกินไป
 เลยไปตูดน้ำนั้นกิน ที่เขาว่าใช้ขันใช้ฝักก็ไม่มีอะไรหรอก หลอก
 คนทั้งนั้น ตอนแรกก็เป็นคนเข้าวัดเข้าวา แล้วแกก็รู้ เรื่องหลอก
 ทั้งนั้นแหละเจ้าคุณ ไม่มีอะไร คนไม่รู้แล้วมันกลัวไปอย่างนั้น
 นี่มันเป็นอย่างนี้

ในสังคมมนุษย์ เราอยู่ด้วยการถูกลอก วันหนึ่งไม่รู้
 สักเท่าไร หลอกด้วยข่าวการเมือง หลอกด้วยเรื่องเศรษฐกิจ
 เรื่องเกี่ยวกับชีวิตจิตใจ เรื่องนั้นเรื่องนี้ หลอกกันมากมาย
 คราวหนึ่งเขาหลอกว่า พญายมต้องการคนจำนวนมาก ถ้าใคร
 ไม่อยากจะตาย ให้ยกธงแดงไว้บนหลังคา ผ่าแดงชายดีเวลานั้น
 ทุกบ้านไปซื้อผ้าแดง เอามาติดเสาธง แล้วก็ยกไว้บนหลังคา
 ยกกันหมดทุกบ้าน กลัวพญายมจะมาเอาตัวไป เลยให้ยกธงแดงไว้
 แล้วจะไม่ตาย นี่การหลอกแท้ๆ

คราวหนึ่งหลอกให้ใส่แหวนกะลาหั่น มีคนทำแหวนด้วย
 กะลามะพร้าว แล้วบอกว่าพญายมต้องการคน เวลานี้พลเมือง
 พญายมชักจะร่อยหรอแล้ว ต้องการคนอีกมาก ถ้าใครไม่อยากตาย
 ต้องซื้อแหวนกะลาสวมนิ้ว แหวนกะลาชายดีเลย ซื้อสวมนิ้ว
 เป็นแถว เป็นอย่างนี้

คราวหนึ่งเขาบอกว่า ให้ไปเที่ยวขอสตางค์เขา ๒๕ สตางค์
 วันหนึ่งพบคนๆ หนึ่ง แกก็มีสตางค์เยอะเยอะ แต่ไปถึงบ้านนั้น
 ไปขอเขา ๒๕ สตางค์ เขาถามว่า ขอทำไม บอกว่า เขาให้มาขอ
 จากบ้านใดบ้านหนึ่ง แล้วเอาสตางค์นี้ไปทำบุญ ช็อกกล้วยน้ำว่า
 ใส่บาตรพระ ถามว่า ทำไมต้องขอด้วย มีเงินเยอะเยอะ มีเงินเป็น
 ล้านทำไมต้องไปขอ ไม่ได้ห่มขอเขาบอกว่าต้องไปขอ เพราะฉะนั้น
 ก็ให้สักสิ่งเถอะ ก็ได้สิ่งหนึ่งจากบ้านนั้น แล้วเอาไปช็อกกล้วย
 น้ำว่าถวายพระ

ญาติโยมจำได้ไหม ที่กรุงเทพฯ หน่วัดสุทัศน์ ที่โบสถ์
พราหมณ์ คนเกิดปีมะ ปีมะเมีย มะแม มะโรง มะเส็ง มะมัน
ตั้ง ๔ มะ ถ้าไปหลอกคนปีกุน ก็ไม่ได้ทำได กุนมันกุนเดียว
เพราะฉะนั้น เอาปีมะมันมากหน่อย เลยเอาปีมะ มะเมีย มะแม
มะโรง มะเส็ง บอกว่าคนเกิดปีมะมันต้องตายแล้ว พญายมต้องการ
ตัวอีกแล้ว ใครไม่อยากจะตายต้องไปทำบุญที่โบสถ์พราหมณ์หน่วัด
สุทัศน์ ต้องไปซื้อดอกไม้ ๗ สี ต้องไปซื้อด้ายสีนั้น แล้วก็ต้อง
ไปซื้อคาถาเอามาท่อง คนก็ไปกันมากมาย ตำรวจจราจรต้อง
ทำงานกันเหนื่อยโหดไคลย้อย ต้องจัดการจราจรที่หน่วัดสุทัศน์
ตรงนั้น ที่ไปเดินเดินเอาของนี้กัน ไปกันหมดเลยทั้งผู้หญิงทั้ง
ผู้ชาย วันเดียวขายสิ่งทั้งหลายได้เงินถึงสองแสน เลยตำรวจจับเลย
จับอุปาสิกาคณนั้น

วันหนึ่งพบอุปาสิกาคณนั้น แกบอกว่า ดิฉันถูกจับไป
คราวนั้น ตำรวจเขาจับไปทำอะไรโยม เขาหาว่าต้มมนุษย์ ต้ม
อย่างไร ก็สังสารมนุษย์เขาจะตาย ช่วยเหลือเขาหน่อย ให้มา
ทำพิธีสะเดาะเคราะห์สะเดาะไสก นี่มันร้อยเปอร์เซ็นต์แหละโยม
นี่แหละมันต้มเขาแล้วละ ใครจะช่วยแก้ตายได้ คนเราจะตาย
มันก็ต้องตาย จะไปช่วยเขาอย่างไร แต่คนก็ดันเดินไป นี่เป็น
อย่างนี้ นี่คือการเชื่อเหลวไหลที่เกิดขึ้นในจิตใจ เลยไปหา
อย่างนั้น

แล้วก็บ่อน้ำทิพย์บ้าง อะไรต่ออะไรเยอะเยอะ ที่เรา
ถูกหลอกถูกต้ม มากมายกายกอง เพราะความเชื่ออย่างนั้น นี่ไม่ใช่

เรื่องที่เป็นสาระอะไร ขอย่เก็บเอามาใส่ไว้ในใจ ให้เราคิดอย่างเดียวกันว่า อะไรๆภายนอกนั้น ไม่มีอิทธิพลเหนือความคิดของเรา ความคิดของเราเอง มันสร้างอะไรๆขึ้นในจิตใจเราเอง เราเป็นสุขเพราะเราคิด เราเป็นทุกข์ก็เพราะเราคิด เรานั่งเศร้าใจก็เพราะหัวใจเราคิดทั้งนั้น ไม่ใช่เรื่องอะไร

เราต้องจัดการกับตัวเรา คือความคิดของเราเอง เช่น ความกลัวเกิดขึ้น เราก็ต้องรีบแก้มันเสีย ด้วยการตั้งปัญหาถามตัวเอง เช่นเกิดความกลัว กลัวอะไร ถ้าสมมติว่าเรากลัวผี เราก็ตอบได้ว่า เรากลัวผี เราลองศึกษาต่อไปอีกว่า ผีมันอยู่ที่ไหน เคยเห็นผีบ้างไหม มันทาบหัวคนได้ไหม หนังสือพิมพ์ลงข่าวทุกวัน เคยมีหนังสือพิมพ์ลงข่าวว่า ผีทาบหัวคนบ้างไหม หรือว่า ผีมาหักคอคนได้ไหม มีแต่เรื่องนิทานทั้งนั้น ไม่ได้มีเรื่องจริงจริงอะไร แล้วเรามากลัวอย่างนั้นมันไม่เข้าเรื่อง เป็นภาพที่เราสร้างขึ้นเอง ผีไม่มี มันทำอย่างนั้นไม่ได้ เราลองเปลี่ยนความคิดเสีย การเปลี่ยนความคิดง่าย ๆ ก็คือมาคิดถึงสิ่งอื่นเสีย

เราไม่ควรจะมีความเชื่อในสิ่งเหลวไหล ควรจะตั้งฐานความเชื่อไว้ในทางที่ถูกต้อง คือเชื่อว่าอะไรที่เกิดขึ้นในใจของเรา มันเกิดความคิด เกิดจากการกระทำของเราเอง สำคัญอยู่ที่ความคิดนั้นแหละไม่ใช่เรื่องอะไร ถ้าเราคิดอย่างใดแล้ว มันก็เป็นอย่างนั้น ความคิดมันสร้างชีวิต สร้างทั้งความทุกข์ สร้างทั้งความสุขให้เกิดขึ้นในใจของเรา ไม่มีอะไรอื่นยิ่งไปกว่าความคิดของเรา เช่นว่าคนกลัวผี ก็เพราะว่าเราไปนั่งคิดถึงแต่เรื่องกลัวผี

เราสร้างภาพฝันไว้ในใจ แล้วนี้กว่าฝันอย่างนั้นมันอย่างนั้น เลย
ไม่ต้องหลับต้องนอน เลยต้องตามไฟไว้สว่าง กลัวฝันจะมา
แล้วเลยก็เปลืองไฟฟ้าเข้าไปอีก

ถ้าเราคิดว่าฝันมันก็ดีเหมือนกัน จะมาหาก็คดีเหมือนกัน
จะได้พบกันสักหน่อย เกิดมาชาติหนึ่งไม่ได้คุยกับผีสักที ลองคุย
ดูหน่อย เรานิยามมันเลยว่า เข้ามาซี มาเมื่อไรก็ได้ สว่างๆก็ได้
มืดก็ได้ หลับแล้วมาสะกิดก็ยังได้ จะได้ตื่นขึ้นมาคุยกับผีสักหน่อย
จะได้เรียนรู้ ว่าฝันมันมีความเป็นอยู่อย่างไร

คนกลัวฝันนี้ เพียงแต่เห็นป่าช้าก็ไม่กล้าแล้ว แต่คน
ไม่กลัวผีเขาไปนอนในป่าช้าก็ได้ เขาไปนั่งเล่นในป่าช้าก็ได้
ไม่เห็นมันมีอะไร แต่คนกลัวมันตรงไหนมันก็มีผีทนนั่น เพราะ
ฝันมันอยู่ในใจของเรา เรามาเห็นปไว้ในหัวงนึกของเรา แล้วเรา
สร้างภาพมันขึ้นด้วยประการต่างๆ ก็เลยเกิดความกลัวในเรื่อง
อย่างนั้นขึ้นมา อันนี้เป็นเรื่องที่เรารู้ได้ คือเราไม่กลัวมันต่อไป
ในเรื่องอย่างนั้น

เพราะฉะนั้น เราควบคุมจิตใจของเราดีกว่า มีอะไร
เกิดขึ้นก็คิดแก้ทันที ควบคุมความรู้สึก มีสติคอยคุมไว้ แล้ว
เรื่องทั้งหลายมันก็จะไม่รบกวนจิตใจของเราต่อไป ความเชื่อ
เหลวไหลที่เราไม่นึกถึงไป รับสิ่งที่คิดถูกไว้ในจิตใจก็จะสบาย.

วันนี้พูดมากก็พอสมควรแก่เวลา ขอยุติไว้เพียงเท่านี้.

อ้ายชาติหมา!

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงปรารภถึงความคะนองกาย
คะนองวาจา พระองค์ทรงยกเรื่องราวสี่ชิ้นเป็นอุทาหรณ์ ว่าธรรมชาติ
ของราชสีห์นั้น เป็นสัตว์หยิ่งในชาติในโคตรของตน ถือตัวว่าเป็นเจ้า
แห่งสัตว์ทั้งหลาย เวลาจะยืน เดิน นั่ง นอน ก็มีบทบาทเยี่ยงกษัตริย์สง่างาม
เป็นที่เกรงขามแก่สัตว์ทั้งปวง สำรวมกิริยามารยาทสงบเสงี่ยม แต่องอาจ

ราชสีห์นั้น อาศัยอยู่ในเชิงเขาหิมาพานต์ หลังจากเที่ยวแสวงหา
อาหารได้มาบริโภคเรียบร้อยแล้ว ก็เยื้องย่างสันทัดเดินเข้าสู่ถ้ำแห่งตน
มีแท่นนอนคางด้วยจรวดไม้ในศิลาหรรताल เกลี่ยจนเรียบเป็นระเบียบแล้ว
จึงเอนกายลงในท่าสันทิไสยาสน์ ผงกท่อนศีรษะขึ้นสำรวจอวัยวะส่วนต่างๆ
มีเท้า หาง หู เป็นต้น ว่าวางไว้ในลักษณะเช่นไร ทั้งสติกำหนดทิศ
กำหนดยามที่จะตื่นขึ้น เสร็จแล้วจึงเข้าสู่นิทรา

เมื่อครบกำหนด ๗ วันก็ตื่น มีสัมปญฺญะเต็มที ทั้งๆอยู่ใน
ท่านอนไม่ดิ้นไหวเช่นนั้น เสร็จแล้วรำลึกภูมิจากสำรวมจิตท่านอนแห่งตน
ผงกท่อนศีรษะขึ้นตรวจดูแท่นนอนและเครื่องปูลาด หากเห็นเครื่อง
ปูลาดกระจัดกระจาย เท้าและหางไม่ได้อยู่ในสภาพเดิม สิทราชก็จะคำ
ตัวเองว่า “อ้ายชาติหมา! ไม่สมกับที่เป็นเชื้อชาติราชสีห์” ครั้นแล้ว
ก็ประทุ้งตัวเอง ไม่ยอมออกหาอาหาร สันนอนใหม่ให้หัวต่อไปอีก ๗ วัน
ให้สาสมกับที่มีท่านอนเหมือนกับผู้ที่ทำศกดิ์

เมื่อครบกำหนดตื่นขึ้นครั้งหลัง เห็นเครื่องปูลาดยังคงอยู่
เป็นระเบียบเรียบร้อย ก็พากภูมิใจ หยิ่งผยองในชาติของตน ยอมลุกขึ้น



อ้ายชาติหมา

แผ่นผงาตออกจากถ้ำ แผลสีหนาพูน ๓ ครั้ง แล้วจึงออกแสวงหาอาหารตามปรกติ

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เมื่อใดเรารู้ตัวว่าฝนทำอะไรที่ไม่สมควรกับภาวะของตัว ก็ควรละอายและสำนึกบาป หาวีธีประทุ้งลงโทษตัวเองด้วยปัญญา

ถ้าจะถามว่าเราจะพ้นคำคำ “อ้ายชาติหมา!” นี้ได้อย่างไร? พ้นได้ด้วยการเป็นคนจริง คือมีสัจจะ จริงต่อตัวเอง, มีทมะ คือฉลาดที่จะข่มใจให้ทำจริง, มีขันติ คือเข้มแข็ง ทนที่จะทำจริงตามนั้น, และมีจาคะ คือฉลาดรู้จักยกย้ายผ่อนระบายนมิให้เกิดอุปสรรคที่มันจะทำให้เราจริงไปไม่ตลอด. เมื่อจริงได้เสมอต้นเสมอปลายก็จะพ้นคำคำ “อ้ายชาติหมา!” ได้

